

Ontwikkeling van de WW in de periode 2001–2004

Ton Ferber

Tussen eind 2001 en eind 2004 is het aantal WW-uitkeringen bijna verdubbeld. Vooral het aantal uitkeringen aan mannen jonger dan 45 jaar is sterk gestegen. Desondanks gaan nog altijd de meeste WW-uitkeringen naar 45-plussers. Eind 2004 werden per duizend mensen in de beroepsbevolking 43 WW-uitkeringen verstrekt. Regionaal gezien was de stijging in de provincies Flevoland en Utrecht relatief groot.

1. Inleiding

De afgelopen jaren hebben de conjuncturele ontwikkelingen geleid tot een forse toename van het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW-uitkeringen). In de afgelopen zeven jaar was het gemiddelde aantal WW-uitkeringen het laagst in 2001 en het hoogst in 2004.

In dit artikel wordt ingegaan op de ontwikkeling van de WW tussen december 2001 en december 2004 op landelijk en regionaal niveau. Het aantal WW-uitkeringen eind 2001 en eind 2004 en de ontwikkeling gedurende deze jaren worden afgezet tegen de beroepsbevolking en de ontwikkeling daarvan van 2001 op 2004. Evenals het aantal WW-uitkeringen verdubbelde het aantal WW-uitkeringen per duizend personen in de beroepsbevolking.

2. WW-uitkeringen in drie jaar bijna verdubbeld

In de periode 2001–2004 is het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW-uitkeringen) bijna verdubbeld van 166 duizend eind december 2001 tot 323 duizend eind december 2004. Hierbij wordt opgemerkt dat sinds 2002 de ambtenaren onder de Werkloosheidswet vallen. In dat jaar werd de wet OOW (Overheidspersoneel onder de Werknemersverzekeringen) van kracht. Vóór 2002 konden ambtenaren bij werkloosheid aanspraak maken op diverse wachtgeldregelingen. Ambtenaren die op het moment van

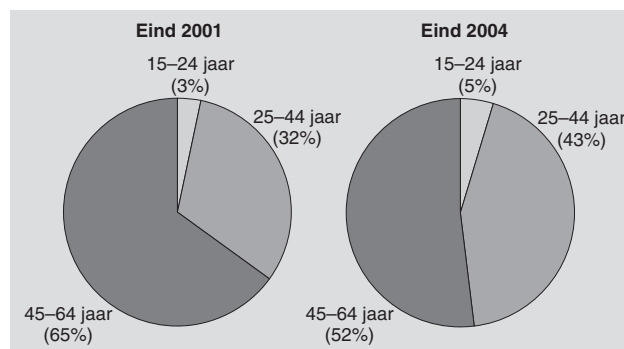
de wetswijziging een wachtgeld ontvingen, behielden deze. De instroom van ambtenaren in de WW heeft ertoe geleid dat eind 2004 aan 17 duizend personen die voorheen werkzaam waren in overheidsdienst en het onderwijs, een werkloosheidsuitkering werd verstrekt.

2.1 Aandeel jongere mannen in WW neemt toe

Eind 2004 werden bijna twee keer zoveel WW-uitkeringen verstrekt als in met december 2001. De toename kwam voor tweederde voor rekening van personen jonger dan 45 jaar.

Bij de mannen nam in deze periode het aantal WW-uitkeringen toe met 91 duizend tot 185 duizend. Het aandeel mannen in de WW nam daarmee met een half procentpunt toe tot 57 procent. Bij de mannen jonger dan 45 jaar was de toename van het aantal WW-uitkeringen groot. Bij de 15–24-jarigen was er zelfs bijna een verdrievoudiging van het aantal uitkeringen. Door de geringere toename van het aantal uitkeringen aan mannen van 45 jaar en ouder, nam hun aandeel in het totaal af. In 2001 werd nog tweederde

1. WW-uitkeringen aan mannen

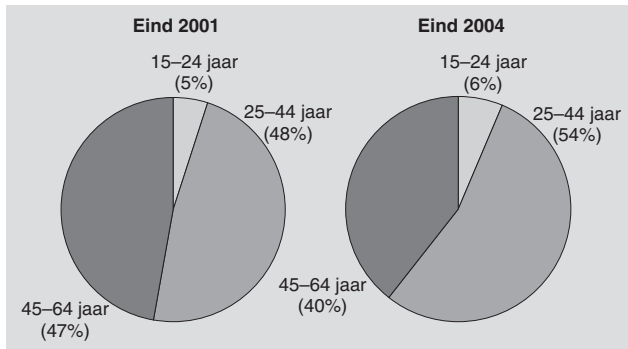
Staat 1
WW-uitkeringen naar geslacht en leeftijd, december

	Totaal			Mannen				Vrouwen				
	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar
	x 1 000											
2001	166,0	6,8	64,0	95,0	94,1	3,2	29,7	61,0	71,9	3,6	34,3	34,0
2004	323,4	17,8	154,9	150,6	184,6	8,9	79,9	95,7	138,8	8,8	75,1	54,9
Mutatie 2001-2004	157,4	11,0	90,9	55,6	90,5	5,7	50,2	34,7	66,9	5,2	40,8	20,9

van de uitkeringen verstrekt aan mannen in deze leeftijd. In 2004 was dat een op de twee WW-uitkeringen.

Bij de vrouwen nam het aantal WW-uitkeringen in de jaren 2001–2004 toe met 67 duizend. Eind 2004 werden aan hen 139 duizend WW-uitkeringen verstrekt. Ook bij vrouwen was de toename het grootst in de leeftijdsgroep jonger dan 45 jaar, namelijk 46 duizend tegen 21 duizend bij de vrouwen van 45 jaar en ouder. Door de jaren heen zijn vrouwen met een WW-uitkering over het algemeen wat jonger dan mannen. Het aandeel vrouwen jonger dan 45 jaar nam dan ook wat minder sterk toe dan dat bij de mannen.

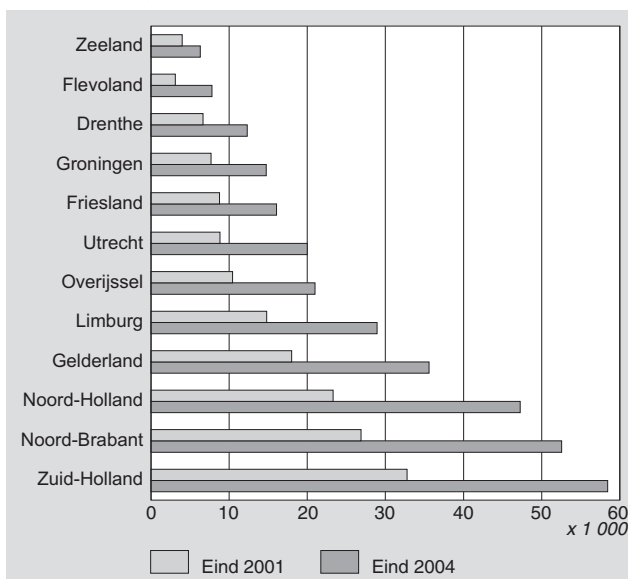
2. WW-uitkeringen aan vrouwen

2.2 Regionaal grote verschillen

Er zijn grote regionale verschillen tussen de aantallen WW-uitkeringen per provincie en de toename daarvan. In absolute aantallen waren zowel in 2001 als in 2004 achtereenvolgens Zuid-Holland, Noord-Brabant, Noord-Holland en Gelderland de provincies met de meeste WW-uitkeringen. Zes van de tien personen met een WW-uitkering woonden in deze vier provincies. Flevoland en Zeeland hadden het laagste aantal WW-uitkeringen. In elk van deze twee provincies werd slechts 2 procent van de WW-uitkeringen verstrekt.

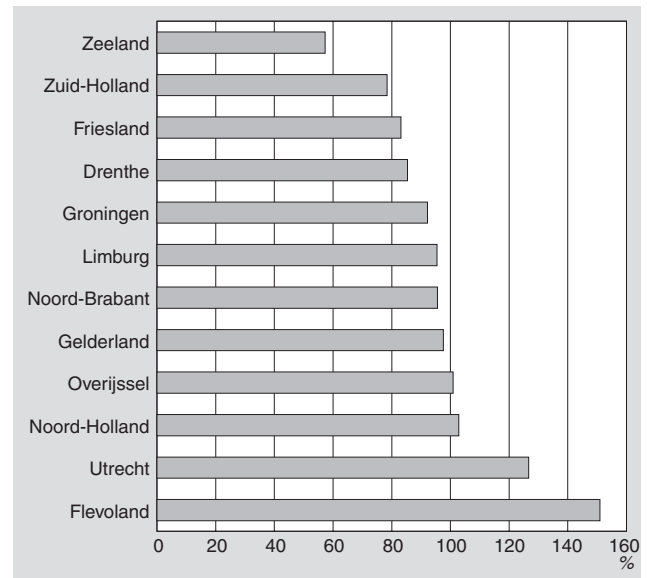
3. WW-uitkeringen naar provincie

In Zuid-Holland, de provincie met door de jaren heen het hoogste aantal WW-uitkeringen, nam het aantal uitkeringen van 2001 op 2004 met bijna 80 procent toe. De toename bij de mannen was met 15 duizend uitkeringen groter dan die bij vrouwen (plus 11 duizend). In de andere drie 'grote' provincies werden eind 2004 ongeveer twee keer zoveel WW-uitkeringen verstrekt als in 2001. Ook in deze provincies was de toename bij de mannen groter dan bij de vrouwen.

Tussen Flevoland en Zeeland bestond het grootste verschil in de toename van het aantal WW-uitkeringen. In Flevoland was het aantal WW-uitkeringen eind 2004 tweeënhalf keer zo groot als eind 2001. In Zeeland werden eind 2004 anderhalf keer zoveel uitkeringen verstrekt als in 2001. Bij de overige provincies was de toename het grootst in Utrecht. In deze provincie steeg het aantal WW-uitkeringen met bijna 130 procent.

4. Groei aantal WW-uitkeringen per provincie, 2001–2004

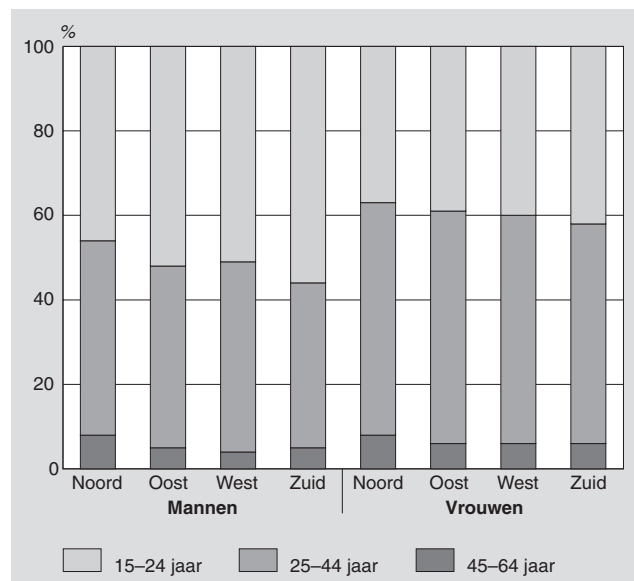

In absolute aantallen was in alle provincies de toename van het aantal WW-uitkeringen voor mannen groter dan voor vrouwen. Verhoudingsgewijs echter was de toename van het aantal uitkeringen verstrekt aan vrouwen groter in de provincies Gelderland, Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant. In deze provincies samen steeg het aantal vrouwen met een WW-uitkering met 104 procent tegen 100 procent bij de mannen. In de overige provincies samen steeg het aantal vrouwen met een WW-uitkering met 82 procent en het aantal mannen met 92 procent.

Vrouwen aan wie een WW-uitkering wordt verstrekt, zijn overwegend jonger dan mannen met een WW-uitkering. Eind 2004 waren zes van de tien vrouwen jonger dan 45 jaar. Van de tien mannen met een uitkering was bijna de helft jonger dan 45 jaar. Het grotere aandeel van vrouwen jonger dan 45 jaar in het totaal aantal vrouwen met een WW-uitkering is natuurlijk ook zichtbaar als de gegevens worden uitgesplitst naar landsdeel. Hun aandeel was het hoogst in de drie noordelijke provincies. Groningen spande daarbij de kroon. In deze provincie was 65 procent van de

vrouwen met een WW-uitkering jonger dan 45 jaar. Het laagste aandeel vrouwen met WW jonger dan 45 jaar woonde in Zeeland. Overigens vormden ze met 54 procent van alle vrouwen met WW nog altijd een meerderheid.

5. WW-uitkeringen per landsdeel, eind 2004

Over het algemeen zijn de mannen wat ouder als zij een WW-uitkering ontvangen. Met name in de zuidelijke provincies zijn de mannen van 45 jaar en ouder met 56 procent ruim vertegenwoordigd. Het aandeel 45-plussers onder mannen met een WW-uitkering was eind 2004 het laagst onder degenen die in Groningen woonden. Hun aandeel in het totaal bedroeg 45 procent.

De ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen naar landsdeel kwam in de periode 2001–2004 nagenoeg overeen met de landelijke ontwikkeling. In de drie oostelijke provincies nam het aandeel van de mannen jonger dan 45 jaar iets meer toe dan landelijk gezien. Voor vrouwen jonger dan 45 jaar gold dit in de westelijke provincies.

2.3 Ontwikkeling van de WW afgezet tegen de beroepsbevolking

Mensen komen alleen in aanmerking voor een WW-uitkering als zij een baan gehad hebben voordat zij werkloos werden. Daarom is het nuttig de ontwikkeling van de WW-

uitkeringen af te zetten tegen de ontwikkeling van de beroepsbevolking. Als in bepaalde groepen de arbeidsparticipatie is toegenomen, zal dat zijn weerslag hebben op het aantal verstrekte WW-uitkeringen.

In de periode 2001–2004 groeide de beroepsbevolking met 200 duizend personen, een toename van bijna 3 procent. Dit kwam vooral doordat meer vrouwen zich op de arbeidsmarkt begaven. De vrouwelijke beroepsbevolking groeide in deze periode met 6 procent. Daarentegen nam de mannelijke beroepsbevolking met nog geen half procent nauwelijks toe. De beperkte groei van de mannelijke beroepsbevolking werd vooral beïnvloed door de afname onder de mannen jonger dan 45 jaar. Onder de 15–24-jarige mannen daalde de beroepsbevolking met 16 duizend en onder de mannen van 25–44 jaar was de afname 79 duizend.

Evenals bij de mannen nam de vrouwelijke beroepsbevolking van jonger dan 25 jaar af. In de andere leeftijdsklassen groeide de vrouwelijke beroepsbevolking. Bij de vrouwen van 45 jaar en ouder was er met 166 duizend een aanzienlijke toename. Dit komt deels doordat vooral bij vrouwen van 50–59 jaar de laatste jaren de arbeidsdeelname vrij fors toeneemt.

Het aantal WW-uitkeringen per duizend personen in de beroepsbevolking is van 2001 op 2004 bijna verdubbeld van 23 per duizend tot 43 per duizend. Onderscheiden naar leeftijd was de toename onder personen jonger dan 45 jaar groot. Het was eind 2004 tweemaal zo groot; toen waren er onder 15–44-jarigen 35 WW-uitkeringen per duizend personen in de beroepsbevolking. Onder personen van 45 jaar en ouder steeg dit aantal met 17 tot 58 WW-uitkeringen per duizend personen in de beroepsbevolking.

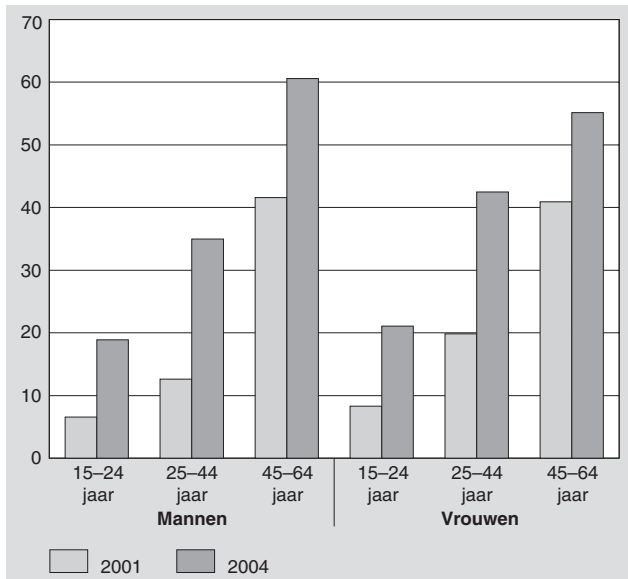
Eenzijds was er een relatief grote toename van WW-uitkeringen aan mannen van 15–24 en 25–44 jaar en anderzijds nam de mannelijke beroepsbevolking in deze leeftijdsgroepen af. Hierdoor steeg het aantal WW-uitkeringen per duizend mannen in de beroepsbevolking fors. In beide leeftijdsgroepen is het relatieve aantal uitkeringen eind 2004 bijna verdrievoudigd in vergelijking met eind 2001. Toch bleef het relatieve aantal WW-uitkeringen bij 45-plussers onveranderd het grootst, namelijk 61 per duizend mannen in de beroepsbevolking.

Bij de vrouwen deed zich tussen 2001 op 2004 een weliswaar vergelijkbare, maar wel geringere stijging voor. In de

Staat 2 Beroepsbevolking naar geslacht en leeftijd

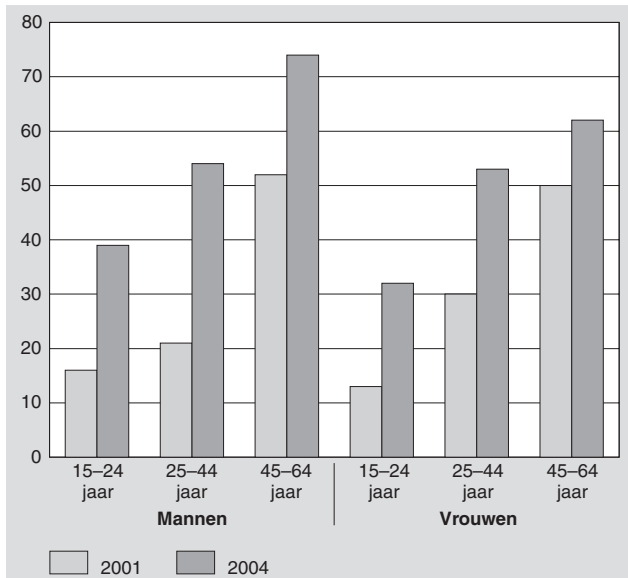
	Totaal				Mannen				Vrouwen			
	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	Totaal	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar
	x 1 000											
2001	7 314	925	4 091	2 298	4 317	489	2 361	1 468	2 997	436	1 731	830
2004	7 516	890	4 049	2 576	4 335	473	2 282	1 580	3 181	418	1 769	996
Mutatie 2001-2004	202	-35	-42	278	18	-16	-79	112	184	-18	38	166

6. WW-uitkeringen per 1 000 in de beroepsbevolking

leeftijdsklasse 15-24 jaar was het aantal WW-uitkeringen per duizend vrouwen in de beroepsbevolking eind 2004 tweeënhalve keer zo groot als eind 2001. Bij de 25-44-jarigen verdubbelde dit aantal. Bij de 55-plussers nam het aantal WW-uitkeringen per duizend vrouwen in de beroepsbevolking toe van 41 eind 2001 tot 55 eind 2004.

7. WW-uitkeringen in Noord-Nederland per 1 000 in de beroepsbevolking

Onderscheiden naar landsdelen doet zich dezelfde ontwikkeling voor. Wel steken de drie noordelijke provincies ongunstig af wat het aantal WW-uitkeringen per duizend personen in de beroepsbevolking betreft. In 2004 was dit aantal bij mannen van 15-24 jaar twee keer zo hoog als landelijk en bij de 25-44-jarige mannen anderhalf keer. Bij de vrouwen van 15-24 jaar was het aantal WW-uitkeringen met 32 per duizend vrouwen in de beroepsbevolking anderhalf keer zo hoog als het landelijke aantal.

Technische toelichting

Iemand die zijn baan verliest kan recht hebben op een WW-uitkering. De duur van de WW-uitkering is beperkt en afhankelijk van het arbeidsverleden. De WW kent twee soorten uitkeringen:

- kortdurende uitkering
- loongerelateerde uitkering

Een kortdurende uitkering heeft een duur van zes maanden. Voorwaarde is dat iemand in de 39 weken voorafgaand aan de werkloosheid ten minste 26 weken arbeid verricht heeft en geen recht heeft op een loongerelateerde uitkering. Een loongerelateerde uitkering heeft een duur die afhankelijk is van het arbeidsverleden. Dit loopt op van zes maanden voor iemand met een arbeidsverleden van vier jaar tot zestig maanden voor iemand met een arbeidsverleden van veertig jaar of meer. Voorwaarde voor een loongerelateerde uitkering is dat iemand in de 39 weken voorafgaand aan de werkloosheid ten minste 26 weken arbeid verricht heeft en in de vijf jaar voorafgaand aan de werkloosheid ten minste vier jaar loon ontvangen heeft. De hoogte van de loongerelateerde WW-uitkering is 70 procent van het dagloon en van de kortdurende uitkering 70 procent van het minimumloon.

Personen die vóór 11 augustus 2003 werkloos werden, konden ook nog aanspraak maken op een vervolguitkering. Deze vervolguitkering had een duur van 24 maanden voor personen jonger dan 57,5 jaar en 42 maanden voor personen van 57,5 jaar en ouder. Voorwaarde was dat iemand voorafgaand een loongerelateerde uitkering ontving. Na 11 augustus 2003 bestaat er geen recht meer op de vervolguitkering. Degenen die op het moment van afschaffing een vervolguitkering ontvingen, behouden deze wel.

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intrede van de werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan één WW-uitkering. Er is dan sprake van samenloop van WW-uitkeringen. Het gaat hierbij om gemiddeld zo'n 15 duizend WW-uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke WW-uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal werkloosheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger. Dit betekent dat formeel niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een werkloosheidsuitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen.

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering of sanctie. Korting op de uitkering leidend tot een nul-uitkering wordt veroorzaakt doordat men voldoende inkomsten uit tijdelijke arbeid heeft. Een sanctie kan worden opgelegd omdat men niet voldoet aan de voorschriften op grond waarvan voortzetting van de uitkering afhankelijk is. Een dergelijke sanctie wordt opgelegd in het kader van de Wet Boeten, Maatregelen en Terug- en invordering sociale zekerheid (wet BMT).

De beroepsbevolking bestaat uit alle personen die kunnen of willen werken. Volgens de CBS-definitie behoren personen tot de beroepsbevolking die aan een van de volgende criteria voldoen:

- ten minste twaalf uur per week werken, of
- werk hebben aanvaard waardoor ze ten minste twaalf uur per week gaan werken, of

- verklaren ten minste twaalf uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en activiteiten ontplooiën om werk voor ten minste twaalf uur per week te vinden.
- Van de beroepsbevolking worden personen die ten minste twaalf uur per week werken tot de werkzame beroepsbevolking gerekend en degenen die niet of minder dan twaalf uur werken tot de werkloze beroepsbevolking.

Tabel 1
WW-uitkeringen

	2001			2004		
	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
<i>x 1 000</i>						
Nederland	166,0	94,1	71,9	323,4	184,6	138,8
15-24 jaar	6,8	3,2	3,6	17,8	8,9	8,8
25-44 jaar	64,0	29,7	34,3	154,9	79,9	75,1
45-64 jaar	95,0	61,0	34,0	150,6	95,7	54,9
Groningen	7,7	4,7	3,0	14,7	9,2	5,6
15-24 jaar	0,5	0,3	0,2	1,0	0,6	0,4
25-44 jaar	3,4	1,8	1,6	7,7	4,5	3,2
45-64 jaar	3,7	2,5	1,2	6,0	4,1	1,9
Friesland	8,8	4,9	3,8	16,1	9,8	6,3
15-24 jaar	0,5	0,3	0,2	1,4	0,8	0,6
25-44 jaar	3,8	1,8	2,0	7,9	4,5	3,4
45-64 jaar	4,5	2,9	1,6	6,8	4,5	2,3
Drenthe	6,6	3,8	2,9	12,3	7,3	5,0
15-24 jaar	0,4	0,2	0,2	0,9	0,6	0,4
25-44 jaar	2,6	1,2	1,4	5,8	3,1	2,6
45-64 jaar	3,7	2,4	1,3	5,6	3,6	2,0
Overijssel	10,4	6,1	4,4	21,0	12,3	8,6
15-24 jaar	0,4	0,2	0,2	1,4	0,7	0,7
25-44 jaar	4,1	1,8	2,2	10,3	5,6	4,8
45-64 jaar	5,9	4,0	1,9	9,2	6,1	3,1
Flevoland	3,1	1,5	1,6	7,8	4,1	3,7
15-24 jaar	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2
25-44 jaar	1,4	0,6	0,9	4,1	2,0	2,1
45-64 jaar	1,5	0,9	0,7	3,2	1,9	1,3
Gelderland	18,0	10,3	7,7	35,6	20,2	15,4
15-24 jaar	0,7	0,3	0,4	1,8	0,8	0,9
25-44 jaar	6,6	2,9	3,7	16,5	8,1	8,3
45-64 jaar	10,7	7,1	3,6	17,3	11,2	6,2
Utrecht	8,8	4,9	4,0	20,0	10,9	9,1
15-24 jaar	0,2	0,1	0,2	0,9	0,4	0,5
25-44 jaar	3,3	1,5	1,8	10,0	4,9	5,1
45-64 jaar	5,3	3,3	2,0	9,1	5,6	3,5
Nood-Holland	23,3	12,7	10,5	47,2	25,6	21,6
15-24 jaar	0,7	0,3	0,4	1,9	0,9	1,0
25-44 jaar	9,6	4,5	5,1	24,0	11,9	12,0
45-64 jaar	13,0	7,9	5,1	21,4	12,8	8,6
Zuid-Holland	32,8	18,6	14,2	58,4	33,5	25,0
15-24 jaar	1,4	0,6	0,8	3,0	1,4	1,6
25-44 jaar	12,5	6,1	6,5	28,2	14,7	13,4
45-64 jaar	18,8	11,9	6,9	27,2	17,3	9,9
Zeeland	4,0	2,2	1,8	6,3	3,6	2,7
15-24 jaar	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2
25-44 jaar	1,3	0,6	0,7	2,6	1,4	1,3
45-64 jaar	2,5	1,6	0,9	3,3	2,1	1,2
Noord-Brabant	26,9	15,3	11,6	52,6	29,7	22,9
15-24 jaar	1,0	0,5	0,5	2,8	1,3	1,4
25-44 jaar	9,7	4,4	5,3	23,5	11,5	12,0
45-64 jaar	16,2	10,4	5,7	26,3	16,8	9,5
Limburg	14,8	8,5	6,3	28,9	16,7	12,3
15-24 jaar	0,6	0,3	0,3	1,8	0,9	0,8
25-44 jaar	5,2	2,3	2,9	12,8	6,5	6,3
45-64 jaar	9,0	6,0	3,0	14,4	9,2	5,1

Tabel 2
WW-uitkeringen per 1 000 personen in de beroepsbevolking

	2001			2004		
	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
Nederland	23	22	24	43	43	44
15-24 jaar	7	7	8	20	19	21
25-44 jaar	16	13	20	38	35	42
45-64 jaar	41	42	41	58	61	55
Groningen	31	32	29	57	61	52
15-24 jaar	16	18	12	33	37	28
25-44 jaar	25	23	26	56	57	53
45-64 jaar	48	51	43	68	73	59
Friesland	32	30	35	57	59	54
15-24 jaar	13	14	13	39	41	37
25-44 jaar	25	20	33	53	53	53
45-64 jaar	50	50	51	68	73	61
Drenthe	32	31	35	58	60	55
15-24 jaar	16	16	15	37	41	31
25-44 jaar	23	18	30	52	50	54
45-64 jaar	54	54	56	73	76	68
Overijssel	22	21	23	43	42	44
15-24 jaar	7	6	8	23	21	25
25-44 jaar	15	11	20	39	36	44
45-64 jaar	41	42	39	57	59	54
Flevoland	20	16	26	45	41	51
15-24 jaar	9	6	13	19	14	24
25-44 jaar	15	11	23	43	37	52
45-64 jaar	34	31	38	61	60	66
Gelderland	21	20	22	40	39	42
15-24 jaar	6	5	7	17	15	19
25-44 jaar	14	10	18	35	30	41
45-64 jaar	38	38	38	56	58	53
Utrecht	16	16	17	36	35	37
15-24 jaar	3	3	4	13	12	14
25-44 jaar	11	9	14	32	29	36
45-64 jaar	32	32	32	50	52	46
Nood-Holland	19	18	21	38	36	40
15-24 jaar	5	4	5	14	13	15
25-44 jaar	14	12	17	34	31	38
45-64 jaar	35	35	36	51	51	52
Zuid-Holland	21	20	22	36	36	36
15-24 jaar	7	5	9	16	14	17
25-44 jaar	15	12	18	33	31	36
45-64 jaar	39	39	38	50	52	46
Zeeland	26	23	29	38	37	40
15-24 jaar	11	10	13	18	17	18
25-44 jaar	16	12	22	32	28	38
45-64 jaar	47	44	51	54	55	53
Noord-Brabant	24	23	26	47	45	49
15-24 jaar	8	7	9	21	19	24
25-44 jaar	16	12	20	39	33	46
45-64 jaar	46	46	45	67	70	63
Limburg	29	28	31	56	55	56
15-24 jaar	10	9	11	30	28	32
25-44 jaar	19	14	24	47	43	53
45-64 jaar	54	55	53	76	79	71